

Nederlandse tekst (artikel 63 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 62.923 van 5 november 1996

A. 61.005/VI-12.183

In zake : **de vereniging zonder winstoogmerk
Groupe d'étude et de Réforme de
la Fonction administrative,**
afgekort als **G.E.R.F.A.,**

Luttrebruglaan 137
1190 Brussel,

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoor-
digd door de Minister van
Ambtenarenzaken.

DE RAAD VAN STATE, VIe KAMER,

Gezien het op 23 november 1994 ingediende verzoekschrift, waarbij de vereniging zonder winstoogmerk Groupe d'étude et de Réforme de la Fonction administrative, afgekort als G.E.R.F.A., primair de nietigverklaring vordert van het koninklijk besluit van 26 september 1994 tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren die van toepassing zijn op het personeel van de diensten van de Gemeenschaps- en Gewestregeringen en van de Colleges van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en van de Franse Gemeenschapscommissie, alsook op de publiekrechtelijke rechtspersonen die ervan afhangen en, in bijkomende orde, de nietigverklaring, in hetzelfde besluit, van de artikelen 1, § 3, eerste lid,

1°, 3, tweede lid, 11, § 3, 22, 25, eerste lid, 7°, 62, 63 en 73;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van Mevr. DAURMONT, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 29 januari 1996, waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 4 oktober 1996, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 30 oktober 1996;

Gehoord het verslag van de heer LEROY, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van de heer J.-F. GOOSSE, administrateur, die voor de verzoekende partij verschijnt en van Mr. E. GILLET, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het advies van de heer HERBIGNAT, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat het koninklijk besluit van 22 november 1991 tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren die van toepassing zijn op het personeel van de Executieven en van de publiekrechtelijke rechtspersonen die ervan afhangen, vernietigd is bij arrest van de Raad van State, nr. 47.689 van 31 mei 1994, in de zaak LECLERCQ, en dat het koninklijk besluit van 22 november 1991 houdende hervorming van verscheidene verordeningsbepalingen die toepasselijk zijn op het rijkspersoneel, vernietigd is bij arrest nr. 47.691 van dezelfde dag, in de zaak ORY; dat als gevolg van die vernietigingen, op 26 september 1994 een nieuw koninklijk besluit is uitgevaardigd ter uitvoering van artikel 87 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen; dat dit het bestreden besluit is; dat eveneens op 26 september 1994 een koninklijk besluit is uitgevaardigd houdende hervorming van verscheidene verordeningsbepalingen die toepasselijk zijn op het Rijkspersoneel, waartegen een annulatieberoep is ingesteld dat is verworpen bij arrest nr. 62.921 van heden;

Overwegende dat de laatste memorie van de verzoekende partij passages bevat die beledigend zijn voor de auditeur, die zijn integriteit en onpartijdigheid in twijfel trekken en waarin jegens hem ongepastheden worden geuit; dat die passages uit de laatste memorie moeten worden geschrapt;

Overwegende dat de bepalingen van het bestreden besluit waarvan de nietigverklaring in bijkomende orde wordt gevorderd, als volgt luiden :

- artikel 1, § 3, eerste lid, 1° :

" Tot ambtenaar kan enkel worden benoemd wie aan de volgende algemene toelaatbaarheidsvereisten voldoet :

1° Belg zijn indien de uit te oefenen betrekking een rechtstreekse of onrechtsreeks deelneming aan de uitoefening van openbaar gezag inhoudt en werkzaamheden omvat strekkende tot bescherming van de algemene belangen van de Staat, de Gemeenschap of het Gewest ofwel, in de overige gevallen, Belg zijn of burger van de Europese Unie";

- artikel 3 :

" De ambtenaren hebben het recht op vrijheid van meningsuiting ten aanzien van de feiten waarvan zij kennis hebben uit hoofde van hun ambt.

Het is hun enkel verboden feiten bekend te maken die betrekking hebben op 's lands veiligheid, de bescherming van de openbare orde, de financiële belangen van de overheid, het voorkomen en het bestraffen van strafbare feiten, het medisch geheim, de rechten en de vrijheden van de burger, en in het bijzonder het recht op eerbied voor het privéleven; dit verbod geldt bovendien voor feiten die betrekking hebben op de voorbereiding van alle beslissingen.

De bepalingen van de voorgaande leden gelden eveneens voor de ambtenaren die hun ambt hebben neergelegd";

- artikel 11, waarvan paragraaf 3 wordt bestreden :

" § 1. Enkel wie aan de volgende voorwaarden voldoet, kan als ambtenaar worden aangeworven :

1° de leeftijd van vijftig jaar niet hebben bereikt;

2° houder zijn van een diploma of studiegetuigschrift dat overeenstemt met het niveau van de te verlenen betrekking behalve de uitzonderingen bepaald door de Vaste Wervingssecretaris;

3° geslaagd zijn voor een vergelijkend wervingsexamen georganiseerd door het Vast Wervingssecretariaat.

In afwijking van het eerste lid, 2°, worden de vergelijkende wervingsexamens die georganiseerd worden met het oog op de toekenning van betrekkingen van niveau 3 ook opengesteld voor ambtenaren van niveau 4 die geen diploma van het lager secundair onderwijs bezitten.

§ 2. De lijst van graden die door werving kunnen worden verleend, wordt gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

§ 3. De in paragraaf 1 bedoelde voorwaarden zijn niet van toepassing op de categorieën van ambtenaren voor welke wettelijke of reglementaire bepalingen, toepasselijk op het Rijkspersoneel, specifieke benoemingsprocedures toestaan. De wervingsprocedure voor ambtenaren die niet door het Vast Wervingssecretariaat worden geworven, wordt openbaar gemaakt";

- artikel 22 :

" Onder de door het statuut bepaalde voorwaarden, kan een ambtenaar van niveau 1 voor een beperkte tijd die de duur van zes jaar niet mag overschrijden worden aangewezen in een vacante betrekking van een graad van hogere rang. De ambtenaar behoudt tijdens de uitoefening van het mandaat zijn aanspraken op bevordering. De duur van het mandaat wordt eveneens meegerekend in de administratieve anciënniteit en de geldelijke anciënniteit van de ambtenaar die bovendien de geldelijke rechten geniet welke verbonden zijn aan de uitoefening van dit mandaat.

Het statuut bepaalt de graden die bij een mandaat kunnen worden toegekend.

- artikel 25, eerste lid, 7° :

" Met inachtneming van de hierna vermelde principes bepaalt het statuut de regels en de procedure voor de evaluatie van de ambtenaren die in werkelijke dienst zijn :

(...)

7° indien de ambtenaar ermee niet kan instemmen dat hij niet de meest positieve waardering heeft gekregen, heeft hij wat de inhoud betreft recht op beroep bij de directieraad; hij heeft het recht om te worden gehoord en bijgestaan door de persoon naar eigen keuze";

- artikel 62 :

" § 1. De algemene principes vermeld in de artikelen 1 tot 60 zijn van toepassing op de personeelsleden die in statutair verband zijn tewerkgesteld bij de publiekrechtelijke rechtspersonen die afhangen van de Gemeenschappen, de Gewesten, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en, overeenkomstig de decreten die werden aangenomen krachtens

artikel 138 van de Grondwet, van de Franse Gemeenschapscommissie en waarvan de lijst door Ons is vastgesteld, na overleg met de betrokken executieve.

§ 2. Onverminderd de toepassing van § 1, is artikel 61 van toepassing op de personen die bij arbeidsovereenkomst in dienst genomen worden bij de publiekrechtelijke rechtspersonen die afhangen van de Gemeenschappen, de Gewesten, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en, overeenkomstig die decreten die werden aangenomen krachtens artikel 138 van de Grondwet, de Franse Gemeenschapscommissie";

- artikel 63 :

" § 1. Onverminderd de toepassing van artikel 62, § 1, zijn de artikelen 11, § 1, en 14 niet toepasselijk op de personeelsleden voor welke wettelijke of reglementaire bepalingen specifieke benoemingsprocedures toestaan in de instellingen van openbaar nut behorend tot de sector van de federale administratieve overheidsdiensten";

- artikel 73 :

" § 1. Met uitzondering van de artikelen 1, § 3, 1°, 25, tweede lid, 27, tweede lid, 51, § 2, derde lid die in werking treden de dag waarop dit besluit in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt, heeft dit besluit uitwerking met ingang van 7 maart 1992.

Onverminderd de toepassing van het voorgaande lid heeft dit besluit uitwerking met ingang van 1 januari 1994 voor de ambtenaren van de diensten van de Franse Gemeenschapscommissie en van de publiekrechtelijke rechtspersonen die ervan afhangen in de mate dat ze optreden in toepassing van de decreten die opgenomen werden krachtens artikel 138 van de Grondwet.

§ 2. Vanaf de eerste dag van de tweede maand volgend op die gedurende welke dit besluit in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt :

1° wordt de bijlage I vervangen door de bijlage II;
2° wordt artikel 19, 4° en 5°, vervangen door de volgende tekst :

"4° niveaus 3 en 4 voor de andere betrekkingen";

Overwegende dat de verzoekende partij een eerste middel ontleent aan de schending van artikel 2 van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de

betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel, en van artikel 87, § 4, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980; dat zij in hoofdzaak betoogt dat het bestreden besluit niet alleen, zoals is geschied, ter fine van onderhandeling behoorde te worden voorgelegd aan het comité voor de nationale overheidsdiensten, maar tevens aan het onderhandelingscomité van de "Radio-Télévision belge de la Communauté française" en van het "Commissariat général aux relations internationales de la Communauté française"; dat zij in haar memorie van wederantwoord de grondslag van het middel corrigeert door de schending aan te voeren van artikel 2 van het besluit van de Executieve van de Franse Gemeenschaps van 5 april 1984 tot regeling van de sociale betrekkingen in de instellingen van openbaar nut die onder de Franse Gemeenschap ressorteren; dat zij in haar laatste memorie met klem betoogt dat de in het verzoekschrift en in de memorie van wederantwoord aangevoerde teksten dezelfde zijn;

Overwegende dat er geen grond is om de "correctie" in aanmerking te nemen die is aangebracht in het middel in de memorie van wederantwoord; dat immers het vermelden, in de uiteenzetting van een middel tot nietigverklaring, van de geschonden rechtsregels, de verwerende partij en het rechtscollege in staat moet stellen om te bepalen op grond waarvan in het middel wordt betoogd dat een beslissing de wet schendt; dat het betoog in de memorie van antwoord uitsluitend gericht is op het middel zoals dat in het verzoekschrift wordt uiteengezet; dat een verschillend betoog niet in aanmerking zou kunnen worden genomen zonder de rechten van verdediging te schenden; dat de presentatie van het middel in de memorie van wederantwoord geen "lichte wijziging van het opschrift" van het middel is, maar een nieuw middel dat, omdat het niet is aangevoerd in het

verzoekschrift terwijl het aangevoerd had kunnen worden, niet ontvankelijk is; dat het middel alleen dient te worden onderzocht in zoverre het wordt ontleend aan de schending van artikel 2 van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel en van artikel 87, § 4, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980;

Overwegende dat artikel 87 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980, gewijzigd bij de bijzondere wet van 8 augustus 1988, als volgt luidt :

" § 1. Onverminderd artikel 88 beschikt iedere Regering over een eigen administratie, eigen instellingen en eigen personeel.

§ 2. Iedere Regering stelt de personeelsformatie vast van haar administratie en doet de benoemingen. Dit personeel wordt aangeworven door bemiddeling van het Vast Secretariaat voor werving van het Rijkspersoneel.

Het legt de eed af overeenkomstig de wettelijke bepalingen, in handen van de overheid die de Regering daartoe aanwijst.

§ 3. Onverminderd § 4, stellen de Gemeenschappen en de Gewesten de regeling vast die betrekking heeft op het administratief en geldelijk statuut van hun vast, tijdelijk en hulppersoneel, met uitzondering van de pensioenregeling. Inzake de pensioenregeling is hun personeel onderworpen aan de wettelijke en statutaire regelen die van toepassing zijn op het vast, tijdelijk en hulppersoneel van het Rijk.

§ 4. Een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, genomen na advies van de Regeringen, wijst die algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van het Rijkspersoneel aan, welke van rechtswege van toepassing zullen zijn op het personeel van de Gemeenschappen en de Gewesten, evenals op het personeel van de publiekrechtelijke rechtspersonen die afhangen van de Gemeenschappen en de Gewesten, met uitzondering van het personeel bedoeld in artikel 17 van de Grondwet.

§ 5. De regels die van toepassing zijn op de betrekkingen tussen de openbare overheden en de syndicale organisaties van de ambtenaren die van deze overheid afhangen, evenals met de leden van deze syndicale organisaties behoren tot de bevoegdheid van de federale overheid voor wat betreft de Gemeenschappen, de Gewesten en de publiekrechtelijke rechtspersonen die ervan afhangen, met inbegrip van het onderwijs, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de verenigingen van gemeenten tot nut van het algemeen, uitgezonderd voor wat betreft de "Radio Télévision belge de la Communauté française" en het "Commissariat général aux relations internationales de la Communauté française". De betrokken Regering kan echter beslissen om voor die instellingen de voorheen vernoemde wettelijke beschikkingen toe te passen."

Overwegende dat paragraaf 4 van dat artikel tot doel heeft de werkingssfeer te bepalen van de algemene beginselen van de rechtspositieregelingen van het rijkspersoneel die van toepassing zijn op dat van het personeel van andere publiekrechtelijke rechtspersonen, maar zonder enige vorm van vakbondsoverleg of -onderhandeling op te leggen;

Overwegende dat paragraaf 5 uitdrukkelijk bepaalt dat de federale regels omtrent de betrekkingen met de vakorganisaties, niet van toepassing zijn op de R.T.B.F. en het "Commissariat général aux relations internationales de la Communauté française"; dat de verwerende partij er bijgevolg niet toe gehouden was een vakbondsonderhandeling te organiseren betreffende de twee instellingen in kwestie; dat het middel niet gegrond is;

Overwegende dat de verzoekende partij een tweede middel ontleent aan de schending van het beginsel dat terugwerking van wetten ongeoorloofd is, welk middel gericht is tegen artikel 73 van het bestreden besluit; dat zij betoogt dat dit artikel 73, in zoverre het de inwerkingtreding bepaalt van het merendeel van de bepalingen van het bestreden besluit van 7 maart 1992, dat beginsel schendt; dat zij voorts zegt dat de

verwerende partij, door die terugwerking, zich bemoeit met hangende geschillen; dat zij in haar wederantwoord wijst op de, naar haar mening, verschillende verwarrende uitslatingen van de verwerende partij in de memorie van antwoord; dat zij, steunend op de rechtsleer, beweert dat terugwerking alleen aanvaardbaar is als drie voorwaarden vervuld zijn, te weten dat de handeling die is overgedaan na een nietigverklaring de gebreken niet meer vertoont waarop door deze nietigverklaring een sanctie was gesteld, dat de terugwerking de verkregen rechten in acht neemt en dat zij onontbeerlijk lijkt; dat zij toegeeft dat aan de eerste voorwaarde is voldaan; dat zij, wat de tweede betreft, schrijft dat zij niet beschikt over inlichtingen op grond waarvan zij de lijst kan opmaken van de zaken waarvoor het probleem van de wettigheid zich rechtstreeks voordoet en gewag maakt van verscheidene geschillen die hangende zijn bij de Raad van State en waarin het probleem wordt opgeworpen van de wettigheid van de terugwerking van het bestreden besluit; dat zij, wat de derde voorwaarde betreft, betoogt dat het ontbreken van terugwerking tot gevolg zou hebben dat tussen 7 maart 1992 en 11 oktober 1994, de tiende dag na de bekendmaking van het bestreden besluit in het Belgisch Staatsblad, het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het rijkspersoneel opnieuw in werking zou treden; dat zij de relevantie betwist van een verwijzing door de verwerende partij naar arrest nr. 31/95 van 4 april 1995 van het Arbitragehof; dat zij in haar laatste memorie erop wijst dat de Raad van State geen rekening behoeft te houden met het arrest van het Arbitragehof en een reeks zaken aanhaalt op de afloop waarvan de in het middel gekritiseerde terugwerking geen invloed zou hebben;

Overwegende dat het beginsel dat terugwerking van wetten ongeoorloofd is, dat als algemene regel wordt gesteld in artikel 2 van het Burgerlijk Wetboek,

a fortiori van toepassing is op koninklijke besluiten; dat het evenwel gedooft dat wanneer de administratieve overheid een door de Raad van State nietigverklaarde handeling overdoet, zij de nieuwe handeling doet terugwerken indien dit onontbeerlijk blijkt voor de goede werking of de continuïteit van de openbare dienst, voor zover de rechtsgrond van de nietigverklaring wordt in acht genomen; dat het feit alleen dat een terugwerkend besluit invloed kan hebben op de afloop van lopende procedures, niet volstaat opdat die terugwerking onwettig is; dat zij onwettig is indien zij als enig of hoofdzakelijk oogmerk heeft invloed te hebben op de afloop van bepaalde juridische procedures of te verhinderen dat rechtscolleges uitspraak doen over een rechtsvraag, zonder dat uitzonderlijke omstandigheden die bemoeienis redelijkerwijze kunnen rechtvaardigen; dat de terugwerking van het koninklijk besluit van 26 september 1994 in het onderhavige geval haar rechtsgrond vindt in het streven naar het handhaven van de stabiliteit van de instellingen en de continuïteit van de openbare dienst, het waarborgen van de rechtszekerheid en het beschermen van de rechten die de ambtenaren inmiddels hebben verkregen, zoals wordt uiteengezet in het verslag aan de Koning dat samen met het besluit is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad; dat het bestreden besluit, in zoverre het terugwerkende kracht heeft, bijgevolg niet beschouwd mag worden als een onwettige inmenging in lopende procedures; dat het de Raad van State niet toekomt zijn oordeel over de onmisbaarheid van de terugwerking in de plaats te stellen van die van het bestuur, tenzij om een sanctie te verbinden aan een kennelijke vergissing in de beoordeling; dat naast de argumenten inzake stabiliteit van de instellingen en continuïteit van de openbare dienst, de noodzaak om uit het oogpunt van de terugwerking hetzelfde lot te beschermen aan het bestreden besluit en aan het besluit van dezelfde dag

houdende hervorming van verscheidene verordeningsbepalingen die toepasselijk zijn op het Rijkspersoneel, uitsluit dat de beoordeling van de onontbeerlijkheid van de gekritiseerde terugwerking kan worden beschouwd als kennelijk onredelijk; dat het middel niet gegrond is;

Overwegende dat de verzoekende partij een derde middel, gericht tegen artikel 1, § 3, 1°, van het bestreden besluit, ontleent aan de schending van artikel 10, tweede lid, van de Grondwet; dat zij betoogt dat het bestreden besluit in twee opzichten ongrondwettig is, enerzijds omdat alleen de wetgever het nationaliteitsvereiste voor toelating tot overheidsambten mag stellen en anderzijds omdat de Grondwet de overheidsambten bestemt voor de Belgen, behoudens bij de wet vastgestelde uitzondering voor bijzondere gevallen; dat, wat dit tweede aspect betreft, zij erop wijst dat de bestreden tekst een uitzondering maakt van de grondwettelijke regel; dat zij in haar wederantwoord beweert dat de regel van de voorrang van het internationale recht op de Grondwet geen steun vindt in de grondwettelijke tekst, dat de regels van het internationale verdragsrecht hun bindende kracht in België slechts ontlelen aan de opnemings ervan in het interne recht volgens de bij de Grondwet vastgelegde regels en dat het dus onlogisch zou zijn die normen boven de Grondwet te plaatsen; dat zij zich tot staving van haar stelling beroept op het arrest van het Arbitragehof nr. 12/94 van 3 februari 1994; dat zij stelt dat geen enkele norm van het internationale recht de Staten de bevoegdheid verleent om verdragen te sluiten die in strijd zijn met hun Grondwet, dat de afdeling wetgeving in haar advies over het ontwerp van wet tot instemming met het Verdrag van Maastricht heeft verklaard dat de Grondwet behoorde te worden gewijzigd alvorens dat Verdrag goed te keuren en dat de rechtspraak van het Hof

van Justitie van de Europese Gemeenschappen niet verbiedt de betrekkingen op te noemen die toegankelijk zijn voor onderdanen van andere Lid-Staten, wat conform de Grondwet zou zijn, onder voorbehoud van de interpretatie die moet worden gegeven aan de woorden "voor bijzondere gevallen"; dat zij voorts zegt dat de bestreden bepaling, doordat zij abstract en onduidelijk is gesteld, uit het oogpunt van de rechtszekerheid een onwettige en nadelige impliciete subdelegatie invoert; dat zij in de laatste memorie erop wijst dat het onaanvaardbaar zou zijn het Verdrag de voorrang te geven boven de Grondwet, aangezien het zijn bindende kracht ontleent aan de goedkeuring ervan overeenkomstig de inhoudelijke en formele regels van de Grondwet; dat zij verwijst naar de procedurele vereisten, die een fundamenteel samenstel van waarborgen voor democratie vormen, aangezien een stemming met gewone meerderheid zonder recht op amendering de Grondwet niet kan wijzigen en de herzieningsprocedure ervan niet kan vervangen; dat zij tot staving van haar woorden een artikel aanhaalt uit de rechtsleer en erop wijst dat de Europese rechter die zich in de plaats zou stellen van de wetgever en van de nationale of Europese grondwetgever, het laatste woord zou hebben, wat haar in strijd lijkt te zijn met het beginsel van de rechtsstaat; dat zij betoogt dat bij de goedkeuring van het Verdrag van Rome in 1957 niet is kunnen worden voorzien in de toepassing van het vrije verkeer van werknemers op bepaalde overheidsambten; dat zij eerst melding maakt van een in de rechtsleer gegeven commentaar bij het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen van 17 december 1980 en vervolgens beweert dat geen enkele bepaling van dat Verdrag de organen van de Europese Unie machtigt om het statuut van de ambtenaren van de Lid-Staten te regelen en erop wijst dat het niet in overeenstemming zou zijn met het subsidiariteitsbeginsel dat in het Verdrag van Maastricht wordt geformuleerd; dat zij betoogt dat de

ambtenaren zijn opgenomen in een hiërarchie en allen deelnemen aan de uitoefening van het openbaar gezag; dat zij erop wijst dat het gelijkheidsbeginsel verbiedt een onderscheid te maken tussen beiden; dat zij, gesteld dat de voorrang van het Verdrag boven de Grondwet wordt erkend, van oordeel is dat de Koning daarom nog niet gemachtigd is om de afwijking van het nationaliteitsvereiste vast te stellen, daar de Grondwet die bevoegdheid heeft bestemd voor de wetgever;

Overwegende dat de artikelen 8, 10 en 34 van de Grondwet als volgt luiden :

" Art. 8. De staat van Belg wordt verkregen, behouden en verloren volgens de regelen bij de burgerlijke wet gesteld.

De Grondwet en de overige wetten op de politieke rechten bepalen welke de vereisten zijn waaraan men moet voldoen, benevens de staat van Belg, om die rechten te kunnen uitoefenen".

" Art. 10. Er is in de Staat geen onderscheid van standen.

De Belgen zijn gelijk voor de wet; zij alleen zijn tot de burgerlijke en militaire bedieningen benoembaar, behoudens de uitzonderingen die voor bijzondere gevallen door een wet kunnen worden gesteld".

" Art. 34. De uitoefening van bepaalde machten kan door een verdrag of door een wet worden opgedragen aan volkenrechtelijke instellingen";

Overwegende dat de in het middel opgeworpen problematiek niet die is van de tegenstelling tussen de Grondwet en een rechtstreeks toepasselijke norm van het verdragsrecht; dat niet wordt betwist dat toen België is toegetreden tot het Verdrag van Rome, geen enkele onverenigbaarheid bleek te bestaan tussen artikel 48 van het Verdrag van Rome en de Grondwet; dat de in het middel gewraakte situatie eerst in 1980 aan het licht is gekomen, toen het Hof van Justitie van de Europese

Gemeenschap aan artikel 48 van het Verdrag een interpretatie heeft gegeven die verplicht de betrekkingen in overheidsdienst die geen rechtstreekse of indirecte deelneming aan de uitoefening van openbaar gezag en aan werkzaamheden strekkende tot bescherming van de algemene belangen van de staat of van andere openbare lichamen impliceren, toegankelijk te maken voor de onderdanen van de Europese Unie; dat het probleem dat het middel wil laten oplossen, dus het probleem is van de onverenigbaarheid tussen de Grondwet en de interpretatie die is gegeven aan een bepaling van het Verdrag, lang na de goedkeuring ervan door de overheden die het heeft ingesteld om aan de bepalingen ervan een eenvormige uitlegging te geven die in de Lid-Staten van de Unie geldt;

Overwegende dat artikel 34 van de Grondwet het mogelijk maakt dat de uitoefening van bepaalde bevoegdheden bij een verdrag of een wet wordt opgedragen aan volkenrechtelijke instellingen; dat deze bepaling, hoewel zij dagtekent van na de goedkeuring van het Verdrag van Rome, goedgekeurd bij de wet van 2 december 1957, een grondwettelijke basis oplevert voor de institutionele mechanismen die bij dat Verdrag zijn ingesteld, onder meer om te zorgen voor een eenvormige interpretatie ervan in de gezamenlijke Lid-Staten van de Europese Unie; dat dit artikel geenszins de bevoegdheden bepaalt die kunnen worden opgedragen en ze dus geenszins beperkt;

Overwegende dat het beginsel van het vrije verkeer van werknemers, vastgesteld bij artikel 48 van het Verdrag van Rome, volgens paragraaf 4 van dat artikel geen toepassing vindt op de "betrekkingen in overheidsdienst"; dat luidens de vaste interpretatie die het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen sedert 1980 aan deze bepaling geeft, zij een geheel van

betrekkingen die een rechtstreekse of indirecte deelneming aan de uitoefening van openbaar gezag en aan werkzaamheden die tot doel hebben de algemene belangen van de staat of van andere openbare lichamen te beschermen, buiten de werkingssfeer houdt van de eerste drie leden van datzelfde artikel;

Overwegende dat, wanneer een conflict bestaat tussen een norm van intern recht en een norm van internationaal recht die rechtstreekse gevolgen heeft in de interne rechtsorde, de bij het verdrag vastgestelde regel voorrang moet krijgen; dat volgens een vaste rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschap, het werken met bepalingen van de interne rechtsorde om de reikwijdte van de bepalingen van het gemeenschapsrecht te beperken, tot gevolg zou hebben dat afbreuk wordt gedaan aan de eenheid en de doeltreffendheid van dat recht en dus niet aanvaard kan worden, zelfs als de bepalingen van intern recht die zijn van de Grondwet (H.J.E.G., 2 juli 1996, zaak c-473/93, Commissie/ Groothertogdom Luxemburg); dat uit het oogpunt van de Belgische Grondwet het gezag van de interpretatie die door het Hof van Justitie aan het Verdrag van Rome wordt gegeven, steunt op artikel 34 van de Grondwet, zelfs al zou deze interpretatie leiden tot het doen ophouden van de gevolgen van een gedeelte van de artikelen 8 en 10 van de Grondwet;

Overwegende dat deze conclusie niet indruist tegen enig door de verzoekende partij tot staving van het middel aangevoerd beginsel; dat de toepassing van alle bepalingen van het Verdrag van Rome volgens de interpretatie die eraan wordt gegeven door het Hof van Justitie, het gevolg is van de toetreding van België tot de Europese Unie en dat zij steeds zou kunnen worden geweerd, op initiatief van de Belgische overheid, door af te zien van die toetreding of door opnieuw te

onderhandelen over de voorwaarden; dat zolang zulk een initiatief niet tot een resultaat leidt, het beginsel van de rechtsstaat wil dat de gemeenschapsregels volledig worden toegepast; dat men, zoals de afdeling wetgeving van de Raad van State, weliswaar kan wensen dat de grondwettekst wordt aangepast aan de vereisten van het Europees recht, maar dat zulk een aanpassing geen voorwaarde kan zijn voor de toepassing van dat recht, dat zelfs bij ontstentenis van die aanpassing geldt;

Overwegende dat de verplichting om de andere overheidsambten dan die welke een rechtstreekse of indirecte deelneming aan de uitoefening van openbaar gezag en aan werkzaamheden strekkende tot bescherming van de algemene belangen van de staat of van andere openbare lichamen inhouden, toegankelijk te maken voor de onderdanen van de Europese Unie, bestaat in het positieve recht dat in België van toepassing is krachtens het Verdrag van Rome en de interpretatie die het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen eraan heeft gegeven; dat het bestreden besluit die verplichting niet invoert; dat de strekking ervan, op dat punt, niet die is van een rechtsregel maar die van een inlichting die wordt gegeven aan de verschillende openbare overheden waarop het bestreden besluit rechtstreeks of indirect van toepassing is, een inlichting ten aanzien waarvan de Regering, in afwijking van de gebruikelijke wetgevingstechnische regels, het terecht wenselijk heeft kunnen achten haar in een verordeningstekst op te nemen om elk misverstand omtrent het bestaan van die regel, te voorkomen; dat de wijze waarop de regel is geformuleerd, waarbij bepaalde betrekkingen worden voorbehouden aan de Belgen en andere toegankelijk worden voor burgers van de Europese Unie, volledig conform de lering van de rechtspraak van het Hof van Justitie is; dat aangezien het middel niet

gericht is tegen een bepaling met een eigen juridische reikwijdte, het niet-ontvankelijk is;

Overwegende dat de verzoekende partij een vierde middel, gericht tegen artikel 3, § 2, van het bestreden besluit, ontleent aan de schending van artikel 32 van de Grondwet en van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur; dat zij betoogt dat de gekritiseerde passage uit artikel 3 van het bestreden besluit in strijd is met de bepalingen waarnaar verwezen wordt in het middel, die de openbaarheid van de administratieve stukken waarborgen;

Overwegende dat artikel 3 van het bestreden besluit als volgt luidt :

" De ambtenaren hebben het recht op vrijheid van meningsuiting ten aanzien van de feiten waarvan zij kennis hebben uit hoofde van hun ambt.

Het is hun enkel verboden feiten bekend te maken die betrekking hebben op 's lands veiligheid, de bescherming van de openbare orde, de financiële belangen van de overheid, het voorkomen en het bestraffen van strafbare feiten, het medisch geheim, de rechten en de vrijheden van de burgers, en in het bijzonder het recht op eerbied voor het privéleven; dit verbod geldt bovendien voor feiten die betrekking hebben op de voorbereiding van alle beslissingen.

De bepalingen van de voorgaande leden gelden eveneens voor de ambtenaren die hun ambt hebben neergelegd";

Overwegende dat artikel 4 van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur als volgt luidt :

" Het recht op het raadplegen van een bestuursdocument van een federale administratieve overheid en op het ontvangen van een afschrift van het document bestaat erin dat eenieder, volgens de voorwaarden bepaald in deze wet, elk bestuursdocument ter plaatse kan inzien, dienomtrent uitleg kan krijgen en mededeling in afschrift ervan kan ontvangen.

Voor documenten van persoonlijke aard is vereist dat de verzoeker van een belang doet blijken.

De Koning kan de bemiddeling door de gemeentebesturen regelen voor de raadpleging of de verbetering van documenten op grond van deze wet";

Overwegende dat artikel 32 van de Grondwet als volgt luidt :

" Ieder heeft het recht elk bestuursdocument te raadplegen en er een afschrift van te krijgen, behoudens in de gevallen en onder de voorwaarden bepaald door de wet, het decreet of de regel bedoeld in artikel 134".

Overwegende dat de gekritiseerde bepaling voorschrijft binnen welke grenzen de rijksambtenaren zich mogen uitlaten over de feiten waarvan zij kennis hebben uit hoofde van hun ambt en de categorieën van feiten opnoemt die zij niet bekend mogen maken; dat de bepalingen waarvan de schending wordt aangevoerd, het recht van de burger vaststellen om, binnen bepaalde grenzen, kennis te nemen van administratieve stukken; dat beide bepalingen weliswaar het resultaat zijn van het streven naar wat volgens afspraak de administratieve doorzichtigheid wordt genoemd, maar dat de respectieve werkingssferen ervan duidelijk verschillend zijn; dat de verplichting tot terughoudendheid die persoonlijk aan de ambtenaren wordt opgelegd, er niet aan in de weg staat dat de overheidsbesturen, die uiteraard handelen via hun ambtenaren, aan de stukken waarover zij beschikken de openbaarheid geven waarin de wet en de Grondwet voorzien; dat het middel niet-gegrond is;

Overwegende dat de verzoekende partij een vijfde middel, gericht tegen artikel 11, § 3, van het bestreden besluit, ontleent aan de schending van artikel 87, § 2, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen; dat zij, verwijzend naar het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van

State, betoogt dat de gewraakte bepaling enerzijds de bevoegdheid te buiten gaat die de Koning ontleent aan artikel 87, § 4, zowel omdat zij gegrond is op een versie van dat artikel die niet meer geldt als omdat zij in strijd is met het doeleinde van het bestreden besluit, en anderzijds afwijkt van de bij artikel 87, § 2, opgelegde verplichting om het personeel van de bestuurslichamen van Gemeenschappen en Gewesten aan te werven door bemiddeling van het Vast Wervingssecretariaat;

Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat de tegenstelling tussen artikel 87, § 2, van de bijzondere wet en het bestreden besluit, kan worden uitgelegd door de omstandigheid dat de Staat ambtenaren mag aanwerven zonder een beroep te doen op de diensten van het Vast Wervingssecretariaat en dat het doel van het bestreden besluit erin bestaat de Gemeenschappen en Gewesten in staat te stellen om evenzo te werk te gaan na de goedkeuring van het besluit bedoeld in artikel 87, § 4, zoals zij vóór die goedkeuring te werk gingen; dat zij meent dat er geen grond is om de verschillende openbare besturen verschillend te behandelen en dat artikel 87, § 2, discriminerend is; dat zij vraagt dat daaromtrent aan het Arbitragehof een prejudiciële vraag wordt gesteld;

Overwegende dat de verzoekende partij in haar wederantwoord en in haar laatste memorie stelt dat deze vraag, die zij "een origineel (vertragings?)manoeuvre noemt", niet relevant is omdat het beginsel van de gelijkheid van Staat en deelentiteiten, geenszins steunt op een rechtsregel, maar wel op een politiek postulaat; dat zij voorts zegt dat artikel 87, § 2, "de federale Staat geenszins machtigt om geen beroep te doen op het V.W.S. voor de werving van zijn personeel", daar de mogelijkheid die

artikel 20 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 biedt, gegrond is op artikel 107 van de Grondwet en niets heeft uit te staan met artikel 87, § 2; dat zij zich afvraagt of het laatstgenoemde artikel het niet mogelijk maakt de gelijkheid van de burgers wat de toegang tot de overheidsambten betreft, voorgeschreven bij artikel 10, tweede lid, van de Grondwet, op de meest geschikte wijze waar te maken;

Overwegende dat artikel 87, § 2, van de bijzondere wet stelt dat het personeel van de gemeenschaps- en gewestregeringen "wordt aangeworven door bemiddeling van het Vast Secretariaat voor Werving van het rijkspersoneel", en in geen enkele uitzondering op die regel voorziet; dat artikel 11, § 3, van het bestreden besluit de "categorieën van ambtenaren voor welke wettelijke of reglementaire bepalingen, toepasselijk op het Rijkspersoneel, specifieke benoemingsprocedures toestaan", ontslaat van de verplichting om geslaagd te zijn voor een vergelijkend wervingsexamen georganiseerd door het VWS, zelfs al maken die ambtenaren deel uit van de diensten van de Gemeenschappen en de Gewesten; dat deze interpretatie wordt bevestigd in het verslag aan de Koning, waarin wordt gesteld dat het niet denkbaar zou zijn dat alle categorieën van personeel die ressorteren onder de diensten van de Gemeenschappen en de Gewesten, verplicht worden aangeworven door het VWS, terwijl bepaalde ervan, vóór de hervorming der instellingen, geen beroep deden op het VWS en waarin als voorbeeld het wetenschappelijk personeel van de wetenschappelijke instellingen wordt aangehaald; dat de rechtsgrond van het middel, wegens de onverenigbaarheid van deze passage uit het bestreden besluit met artikel 87, § 2, afhankelijk is van de toepasbaarheid van dit artikel 87, § 2, waaromtrent de verwerende partij verzoekt de mening van het Arbitragehof te vragen;

Overwegende dat artikel 26, § 1, 3°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof bepaalt dat het Hof, bij wijze van prejudiciële beslissing, uitspraak doet bij wege van arrest op vragen omtrent de schending door een wet van o.m. de artikelen 10 en 11 van de Grondwet en dat paragraaf 2 ervan bepaalt dat, indien zulk een vraag wordt opgeworpen voor een rechtscollege waarvan de beslissing niet vatbaar is voor hoger beroep, verzet, voorziening in cassatie of beroep tot vernietiging, dit rechtscollege het Arbitragehof moet verzoeken uitspraak te doen op deze vraag; dat daaruit volgt dat wanneer een bij de Raad van State opgeworpen vraag omtrent de verenigbaarheid met de grondwettelijke voorschriften inzake gelijkheid voor de wet en niet-discriminatie, van prejudiciële aard is, dit wil zeggen, als het noodzakelijk is dat de vraag wordt beantwoord om uitspraak te kunnen doen, de Raad van State ertoe gehouden is die vraag te stellen;

Overwegende dat het betoog in de memorie van wederantwoord om zich tegen dat verzoek te verzetten, er primair in bestaat het bestaan te betwisten van een regel inzake gelijkheid van de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten en, in bijkomende orde, ten eerste te betogen dat die regel, als hij bestaat, niet geschonden is, ten tweede erop te wijzen dat de machtiging tot werving zonder een beroep te doen op het V.W.S., wat de Staat betreft, steunt op artikel 107 van de Grondwet, waarvan geen equivalent bestaat voor de Gemeenschappen en de Gewesten, daar de bepaling die er de tegenhanger van is, namelijk artikel 87, § 2, dit zelfs uitdrukkelijk uitsluit; dat dit betoog bestaat uit gegevens die een antwoord kunnen vormen op de opgeworpen vraag, welk antwoord door het Arbitragehof moet worden gegeven, maar dat zij het niet mogelijk maken te oordelen dat de vraag zelf niet relevant zou zijn of dat de beantwoording ervan geen belang zou hebben voor de

beslechting van het geschil; dat de vraag van de verzoekende partij over het waarmaken van de gelijkheid van de burgers erop wijst dat de toepassing van dat beginsel op hen eveneens op het spel staat en dat, wil een antwoord worden gegeven op dat aspect van de grondwettigheid van artikel 87, § 2, de door de verwerende partij voorgestelde vraag in die zin dient te worden uitgebreid; dat er grond is om het Arbitragehof de vraag te stellen zoals zij wordt geformuleerd in het dictum van dit arrest;

Overwegende dat de verzoekende partij een zesde middel, gericht tegen artikel 22 van het bestreden besluit, ontleent aan de schending van artikel 87, § 4, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen; dat zij betoogt dat de bestreden bepaling "niet geacht kan worden te voldoen aan de vereisten gesteld in artikel 87, § 4, wat de noodzaak betreft om algemene principes te bepalen"; dat zij erop wijst dat, terwijl dit koninklijk besluit "soms tot in de details de regels bepaalt betreffende de bevorderingen, de proeftijd, de beoordeling en de tuchtregeling, het koninklijk besluit dat de algemene principes bepaalt, voor de mandaten die een ingrijpende invloed kunnen hebben op het beheer van de diensten en de loopbaan van het personeel, volledig vaag blijft en de vrije hand laat" om de regels ervan vast te stellen; dat zij voorts zegt dat "zij er niet aan durft te denken welk gebruik zal worden gemaakt van deze bepaling door sommige overheden die een systeem van mandaten "naar keuze" zullen kunnen opbouwen voor de cliënten van hun bestuursapparaat;

Overwegende dat de verzoekende partij niet vermeldt in welk opzicht artikel 22 van het bestreden besluit artikel 87, § 4, van de bijzondere wet zou schenden; dat de omstandigheid dat het niet voldoende

gedetailleerd zou zijn en dat het een systeem van mandaten zou mogelijk maken waarbij de overheid een ruime beoordelingsbevoegdheid wordt gelaten, welke overheid men er niet van mag verdenken dat zij er noodzakelijkerwijs een partijdig gebruik van zou maken - zo niet zou men haar ten onrechte bepaalde bedoelingen toeschrijven - geen schending inhoudt van artikel 87, § 4, dat de Koning er juist mee belast "algemene principes" vast te stellen en Hem niet verplicht een gedetailleerde regeling uit te vaardigen; dat het middel niet gegrond is;

Overwegende dat de verzoekende partij een zevende middel, gericht tegen artikel 25, eerste lid, 7°, van de bestreden handeling, ontleent aan de schending van het beginsel "niemand kan terzelfder tijd rechter en partij zijn", en aan de strijdigheid met artikel 25, eerste lid, 8°; dat zij, steunend op het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State, betoogt dat de regeling waarin de onderdelen 7° en 8° van het eerste lid van artikel 25 van het bestreden besluit voorzien, wanordelijk is, dat er geen enkele reden is om in twee beroepen te voorzien waar één beroep volstaat en dat er geen objectieve rechtvaardiging bestaat voor het onderscheid in behandeling tussen de ambtenaar die meent de beste beoordeling te moeten krijgen en een andere ambtenaar die zijn beoordeling betwist; dat zij erop wijst dat de ambtenaar die beroep instelt, constateert dat zijn beroep voor een rechtscollège wordt gebracht waarvan een van de leden heeft deelgenomen aan de betwiste beoordeling; dat zij in haar wederantwoord betoogt dat de directieraad, gelet op de samenstelling ervan, in feite "een rangschikkings- en bekrachtigingskamer zal zijn die de beoordelingsregeling zal ontkrachten en die weldra niet meer onbevoegd zal blijken om een objectief oordeel uit te brengen"; dat zij voorts zegt dat "de leden van de

directieraden hoofdzakelijk bevorderd worden op grond van hun partijdigheid" en "dat bijgevolg het gevaar bestaat dat zij partijdig zijn in hun oordeel en verhinderen dat de beroepen van de "niet-handlangers" tot een resultaat leiden;

Overwegende dat het voorzien in twee verschillende beroepen kan overkomen als een nodeloos gecompliceerd maken, wat een verklaring is voor de kritiek die is geuit door de afdeling wetgeving van de Raad van State, maar dat zulk een handelwijze daarom nog niet onwettig is; dat de door de hiërarchische meerdere uitgebrachte beoordeling geen rechterlijke handeling is; dat geen enkele regel verbiedt dat de meerdere die de betwiste beoordeling heeft gegeven, later zitting neemt in het orgaan dat de definitieve beoordeling heeft uit te brengen na beroep van de ambtenaar; dat het middel niet gegrond is;

Overwegende dat de verzoekende partij een achtste middel, gericht tegen artikel 62 van het bestreden besluit, ontleent aan de schending van artikel 87, § 4, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980; dat zij zich beroept op het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State om te betogen dat artikel 87, § 4, niet de mogelijkheid biedt om instellingen van openbaar nut die ressorteren onder de Gemeenschappen of de Gewesten buiten de werkingssfeer van de algemene beginselen te houden;

Overwegende dat de verwerende partij er in hoofdzaak op wijst dat het besluit tot bepaling van de algemene principes krachtens artikel 87, § 4, niet van toepassing is op de instellingen van openbaar nut die ressorteren onder het federale overheidsbestuur, maar dat het van rechtswege van toepassing is op die welke

ressorteren onder de Gemeenschappen en de Gewesten; dat daar, naar haar mening, een verschil in behandeling bestaat over de regelmatigheid waarvan zij verzoekt het Arbitragehof aan te spreken;

Overwegende dat in de memorie van wederantwoord een soortgelijk betoog wordt gehouden als dat in verband met het vijfde middel, waarbij de verwijzing naar artikel 107 van de Grondwet vervangen wordt door een verwijzing naar artikel 11 van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut;

Overwegende dat artikel 87, § 4, van de bijzondere wet de Koning opdraagt de algemene principes te bepalen "welke van rechtswege van toepassing zullen zijn op het personeel van de Gemeenschappen en de Gewesten, evenals op het personeel van de publiekrechtelijke rechtspersonen die afhangen van de Gemeenschappen en de Gewesten"; dat artikel 62 van het bestreden besluit de toepassing van die principes beperkt tot die publiekrechtelijke rechtspersonen die ressorteren onder de Gemeenschappen en de Gewesten, waarvan de lijst bij koninklijk besluit wordt vastgesteld na overleg met de betrokken Executieve;

Overwegende dat artikel 87, § 4, van de bijzondere wet geenszins de mogelijkheid biedt om de instellingen van openbaar nut die ressorteren onder de Gemeenschappen en de Gewesten of een gedeelte ervan, buiten de toepassing te houden van de algemene principes; dat de rechtsgrond van het middel, wegens de onverenigbaarheid van artikel 62 van het bestreden besluit met artikel 87, § 4, afhankelijk is van de toepasbaarheid van dat artikel 87, § 4, waaromtrent de verwerende partij verzoekt het Arbitragehof te adiëren;

Overwegende dat artikel 26, § 1, 3°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof bepaalt dat het Hof, bij wijze van prejudiciële beslissing, uitspraak doet bij wege van arrest, onder meer op vragen omtrent de schending door een wet van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, en dat paragraaf 2 ervan bepaalt dat wanneer zulk een vraag wordt opgeworpen voor een rechtscollege waarvan de beslissing niet vatbaar is voor hoger beroep, verzet, voorziening in cassatie of beroep tot nietigverklaring, dit rechtscollege het Arbitragehof moet verzoeken uitspraak te doen op die vraag; dat daaruit volgt dat, wanneer een bij de Raad van State opgeworpen vraag omtrent de verenigbaarheid met de grondwettelijke regels inzake gelijkheid voor de wet en niet-discriminatie, van prejudiciële aard is, dit wil zeggen, wanneer de beantwoording ervan noodzakelijk is om uitspraak te doen, de Raad van State ertoe gehouden is die vraag te stellen;

Overwegende dat het betoog in de memorie van wederantwoord om zich te verzetten tegen dat verzoek, er primair in bestaat het bestaan te betwisten van een regel inzake gelijkheid van de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten en in bijkomende orde, ten eerste te betogen dat de genoemde regel, als hij bestaat, niet geschonden is en, ten tweede, erop te wijzen dat de bevoegdheid van de federale Staat om het statuut vast te stellen van het personeel van de federale instellingen van openbaar nut, gegrond is op artikel 11 van de wet van 16 maart 1954 en niets heeft uit te staan met artikel 87, § 4, van de bijzondere wet; dat dit betoog bestaat uit gegevens die een antwoord kunnen vormen op de opgeworpen vraag, een antwoord dat het Arbitragehof gerechtigd is te geven, maar die niet in staat stellen te oordelen dat de vraag zelf niet relevant zou zijn of dat het antwoord erop van geen belang zou zijn voor de

beslechting van het geschil; dat er grond is om aan het Arbitragehof de vraag te stellen zoals zij in het dictum van dit arrest wordt geformuleerd;

Overwegende dat de verzoekende partij een negende middel, gericht tegen artikel 63 van het bestreden besluit, ontleent aan de schending van artikel 87, § 4, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980; dat zij zich beroept op het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State om te betogen dat artikel 87, § 4, vereist dat op het personeel van de instellingen van openbaar nut die ressorteren onder de Gemeenschappen en de Gewesten, alle bepalingen van toepassing zijn van het koninklijk besluit tot bepaling van de algemene principes en dat een toepassing "à la carte" niet wettig is;

Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat specifieke wervingsprocedures mogen worden vastgesteld voor de benoeming van bepaalde categorieën van personeelsleden van de federale instellingen van openbaar nut, maar dat artikel 87, § 4, niet dezelfde mogelijkheid biedt aan de Gemeenschappen en de Gewesten; dat zij van oordeel is dat in dat opzicht afbreuk wordt gedaan aan de gelijkheid van enerzijds de Staat en, anderzijds, de Gemeenschappen en de Gewesten, wat een discriminatie vormt waarvoor zij geen enkele objectieve reden vindt en over de grondwettigheid waarvan zij verzoekt het Arbitragehof aan te spreken;

Overwegende dat in de memorie van wederantwoord een soortgelijk betoog wordt gehouden als het betoog in verband met het achtste middel;

Overwegende dat artikel 87, § 4, van de bijzondere wet de Koning ermee belast de algemene principes te bepalen "welke van rechtswege van

toepassing zullen zijn op het personeel van de Gemeenschappen en de Gewesten, evenals op het personeel van de publiekrechtelijke rechtspersonen die afhangen van de Gemeenschappen en de Gewesten"; dat artikel 63 van het bestreden besluit de personeelsleden van de instellingen van openbaar nut van de Gemeenschappen en de Gewesten waarvoor op grond van wets- of verordeningsbepalingen specifieke procedures zijn toegestaan voor benoeming in de instellingen van openbaar nut die behoren tot de sector van de federale administratieve overheidsdiensten, buiten de toepassing houdt van sommige bepalingen van dat besluit - die welke betrekking hebben op de wervingsvoorwaarden en op het doormaken van een proeftijd -;

Overwegende dat artikel 87, § 4, van de bijzondere wet geenszins de mogelijkheid biedt om de instellingen van openbaar nut die ressorteren onder de Gemeenschappen en de Gewesten, of een gedeelte ervan, buiten de toepassing van de algemene principes te houden; dat de rechtsgrond van het middel, wegens de onverenigbaarheid van artikel 63 van het bestreden besluit met artikel 87, § 4, afhankelijk is van de toepasbaarheid van dat artikel 87, § 4; dat die toepasbaarheid afhankelijk is van het antwoord op de vraag omtrent het achtste middel, zodat het onderzoek van het middel niet vereist dat een onderscheiden vraag wordt gesteld,

B E S L U I T :

Artikel 1.

In de laatste memorie van de verzoekende partij worden de passages geschrapt die beledigend zijn voor de auditeur-rapporteur en waarbij zijn integriteit

en onpartijdigheid in twijfel worden getrokken en jegens hem ongepastheden worden geuit.

Artikel 2.

De uitspraak wordt uitgesteld.

Artikel 3.

Aan het Arbitragehof worden de volgende prejudiciële vragen gesteld :

Eerste vraag :

" Neemt artikel 87, § 2, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980, gewijzigd bij de bijzondere wet van 8 augustus 1988, de regels in acht inzake gelijkheid voor de wet en niet-discriminatie neergelegd in de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre die regels zouden verbieden dat enerzijds de Staat en, anderzijds de Gemeenschappen en de Gewesten verschillend worden behandeld, doordat het de eerste toestaat geen beroep te doen op het Vast Wervingssecretariaat voor de werving van bepaalde categorieën van overheidspersoneel, terwijl dezelfde mogelijkheid niet wordt geboden aan de Gemeenschappen en de Gewesten, en neemt dit artikel dezelfde artikelen 10 en 11 van de Grondwet in acht in zoverre het bepaalde burgers die solliciteren naar betrekkingen die tot eenzelfde categorie behoren, op een verschillende wijze aanwerft, naar gelang die betrekkingen deel uitmaken van enerzijds een federaal bestuur, of anderzijds een bestuurslichaam van een Gemeenschap of Gewest ?".

Tweede vraag :

" Neemt artikel 87, § 4, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980,

gewijzigd bij de bijzonder wet van 8 augustus 1988, de regels in acht inzake gelijkheid voor de wet en niet-discriminatie, neergelegd in de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre het bepaalt dat het koninklijk besluit dat die algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van het rijkspersoneel aanwijst, die van rechtswege toepasselijk zullen zijn op het personeel van de Gemeenschappen en de Gewesten, alsmede op het personeel van de publiekrechtelijke rechtspersonen die ressorteren onder de Gemeenschappen en de Gewesten, van rechtswege toepasselijk is op de instellingen van openbaar nut die ressorteren onder de Gemeenschappen en de Gewesten, terwijl het dit niet is op de instellingen van openbaar nut die ressorteren onder de federale Staat ?".

Artikel 4.

De beslissing over de kosten wordt in beraad gehouden.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de VIe kamer, op vijf november 1900 zesennegentig door :

Mevr. WILLOT- THOMAS,	kamervoorzitter,
de HH. LEROY,	staatsraad,
WETTINCK,	staatsraad,
Mevr. MALCORPS,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Chr. MALCORPS.

M.-L. WILLOT-THOMAS.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD
VAN STATE, GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.